

Številka: 35431-31/2023-2550-27

Datum: 15. 12. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE) v predhodnem postopku za poseg: Namakalni sistem Sorško polje 1.faza, nosilki nameravanega posega Mestni občini Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, ki jo po pooblastilu zastopa Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: Namakalni sistem Sorško polje 1.faza, na več zemljiščih v k.o. 2134 Žabnica, nosilke nameravanega posega Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, ob upoštevanju naslednjih ukrepov:

1. Varstvo tal in podzemnih voda

Zaščitni ukrepi za izvajanje vrtnih del oziroma del na vrtini z uporabo vrtnih strojev in pripomočkov:

- Izvajalec vrtnih del mora imeti stalno na delovišču vrečo s posipom za vpijanje tekočih ogljikovodikov, neprepustno folijo, odporno na ogljikovodike za odlaganje onesnažene zemljine in njeno prekrivanje ter primerno orodje za odstranjevanje onesnažene zemljine.
- Za dostop in dovoz do delovišč je treba natančno določiti pot in prostor, ki zagotavlja največjo varnost.
- Pred začetkom mora del izvajalec napovedati, ali bo potrebna oskrba strojev z gorivi in mazivi med delom v ograjenem območju zajetja. Glede na to je treba določiti postopek oskrbe strojev, ki zagotavlja največjo možno varnost.
- Uporabljati se sme samo biorazgradljiva goriva, olja in maziva. Izvajalec mora predložiti tehnične liste uporabljenih goriv in maziv še pred začetkom del.
- Izvajalec mora ob prisotnosti nadzora omogočiti odvzem vzorcev goriv, olj in maziv neposredno iz strojev, ki se uporabljajo na delovišču.
- Izvajalec mora navesti vsa druga sredstva in materiale (tekoče, sipke ali tudi tiste, iz katerih se lahko izločajo snovi), ki jih bo uporabljal na delovišču ali vgradil v vrtino. Na delovišču morajo biti le tista sredstva, ki so nujno potrebna za izvajanje predvidenih del.
- Pred prihodom na delovišče je treba preveriti čistost strojev in orodja. Iz strojev in orodja ne sme biti niti minimalnega puščanja goriv ali maziv, v mirovanju ali pod obremenitvami. V nasprotnem primeru je treba dela takoj ustaviti, odpraviti napako ali odstraniti stroj izven ograjenega območja zajetja do ustreznega popravila.
- Orodje in materiali, uporabljeni pri izdelavi vrtin, morajo biti pred dovozom na delovišče in začetkom del očiščeni in razmaščeni brez uporabe sintetičnih organskih topil. Na orodju ne sme biti ostankov maziv. Orodje je treba pregledati

pred prevozom na delovišče in v prisotnosti nadzora tudi na delovišču pred pričetkom del.

- Med vrtnimi deli se lahko uporablja le minimalno potrebna količina maziv, brez viškov, ki bi lahko ostali na steni vrtine ali na vrtanini.
- Takoj po končanih delih morajo biti stroji, vsa orodja in materiali odstranjeni iz ograjenega območja zajetja. Zemljišče mora izvajalec oziroma upravljalec povrniti v prvotno stanje.
- Če je za pripravo delovišča potrebno odstranjevanje zemljine in utrditev tal, je treba odstranjeno zemljino odložiti na zaščitno folijo in jo potem v enakem vrstnem redu vgraditi nazaj na mesto odkopa; nasip za utrjevanje tal mora biti vgrajen na zaščitno folijo ter po končanih delih v celoti odstranjen. Izvor nasipnega materiala mora biti točno znan in vnaprej napovedan. Če je material kakorkoli onesnažen lahko nadzor oziroma naročnik zahteva uporabo drugega materiala.

Zaščitni ukrepi za primer razlitja goriva:

- V času gradnje ali vzdrževanja načrtovanih vodnjakov objekta se ne sme uporabljati posod za goriva, rezervoarjev, ki vsebujejo več kot 155 kg goriva oziroma mineralnih olj.
- V primeru razlitja nevarnih snovi je treba zagotoviti takojšnje ukrepanje, to je izkop in odvoz morebitne kontaminirane zemljine. Zaradi zahtevnosti sanacije je treba zmanjšati količine nevarnih snovi na minimum in se predvsem izogniti skladiščenju teh snovi. Posode in rezervoarji, ki se uporabljajo na delovišču, ne smejo vsebovati količin večjih od 100 kg.
- V primeru razlitja ob nesrečah je treba takoj izvesti sanacijo z odstranitvijo onesnažene zemljine. Izkopani jarek mora biti zaščiten, nedostopen nepooblaščenim osebam in mora biti čim manj časa odprt, zlasti v času deževnih dni.
- Vsa delovna mehanizacija se mora oskrbovati na utrjenih površinah. Prisotno mora biti nevtralizacijsko sredstvo, da ga je možno takoj uporabiti za morebitno izteklo gorivo, hidravlično olje, tudi v najmanjši količini.
- Začasno skladišče maziv mora biti na vodonepropustni podlagi in zavarovano.
- Z mazivi za montažo cevi je treba ravnati previdno in skrbno. Na zunanji strani cevi ne sme biti ostankov maziva.
- Vrtna dela morajo potekati tako, da je onesnaženje vodonosnika zmanjšano ali kontaminacija vrtine preprečena.
- Za preprečitev odtokanja, ponikanja ali spiranja izvrtanine ali drugih snovi v podzemne vode ali zajetje morajo biti izvedeni naslednji ukrepi: zaščitna cementacija pri površini, zaščitna cevitev z obešanko, kapa, ključavnica, jašek in pokrov. Ustje vrtine je treba redno vzdrževati.
- Po morebitnem prenehanju rabe je treba vrtino ukiniti (likvidirati) tako, da je preprečeno kakršno koli onesnaženje podzemne vode ali zajetja.

2. Varstvo kulturne dediščine in krajine

- Vsi deli namakalnega sistema morajo biti projektirani v podzemni varianti.
- Izogniti se je treba štirim drevesom, ki rastejo na naslednjih lokacijah: na parceli št. 453 na meji z 440, na SZ vogalu parc. št. 1079, na parceli št. 1130 in na 3092 pri JV vogalu parcele št. 504, vse k.o. Žabnica. Posegi v rastišče niso dopustni, odmik mora biti vsaj za talno projekcijo krošnje.
- Izogniti se je treba tudi kozolcema na zemljiščih v k.o. 2134 Žabnica s parcelnima št. 160 in 191/2.
- Pred začetkom gradbenih del je treba kozolce in drevesa fizično zavarovati z gradbenimi panoji.
- Na območju izjemne krajine se lahko uvede le kapljični namakalni sistem oz. škropilni sistem, ki bodo odstranljivi in prenosljivi (na namakalnih površinah prisotni le v času namakanja).

- Število bobenskih namakalnikov mora biti omejeno na največ 6 kom (kot jih zadostuje za $\frac{1}{4}$ namakalne površine). Bobenski namakalniki morajo biti nevtralnih barv, ki ne izstopajo iz kmetijske krajine (npr. siva nesvetleča, rjava, gozdno zelena) z dolžino cevi do 320 m. Namakalnike je treba po končanem namakanju odstraniti. Nad izvajanjem ukrepa je potreben nadzor s strani upravljavca namakalnega sistema.
  - Na kmetijskih površinah se ne sme uvajati sistemov gojenja vrtnin v rastlinjakih.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 6. 2. 2023 prejelo vlogo nosilke nameravanega posega Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, ki jo po pooblastilu zastopa Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor (v nadaljevanju: nosilka nameravanega posega), za izvedbo predhodnega postopka za poseg: Namakalni sistem Sorško polje 1.faza, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVO-2).

K vlogi je bilo priloženo:

- Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 6. 2. 2023;
- Pregledna situacija;
- Predhodna presoja vplivov načrtovane izvedbe namakalnega sistema Sorško polje - 1. faza, št. 4253/22, januar 2023, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor.

Vloga je bila dopolnjena dne 21. 2. in 17. 4. 2023, in sicer z naslednjimi dokumenti:

- Pooblastilo za zastopanje z dne 20. 2. 2023;
- Pregledna situacija območja nameravanega posega;
- Vektorski podatki za območje nameravanega posega;
- Seznam parcel.

Vloga je bila dne 29. 11., 4. 12., 13. 12. in 15. 12. 2023 dopolnjena z naslednjimi dokumenti:

- Predhodna presoja vplivov načrtovane izvedbe namakalnega sistema Sorško polje - 1. faza, št. 4253/22, januar 2023, dopolnitev 11/2023, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor;
- Korespondenca z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije;
- Vodno soglasje št. 35508-997/2023-2 z dne 31. 7. 2023, Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja zgornje Save, Ulica Mirka Vadnova 5, 4000 Kranj;
- Dodatna pojasnila v zvezi z nameravanim posegom (elektronsko sporočilo z dne 4. 12. 2023);
- Dopolnjena Predhodna presoja vplivov načrtovane izvedbe namakalnega sistema Sorško polje - 1. faza, št. 4253/22, januar 2023, dopolnitev 11/2023, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor;
- Pojasnilo v zvezi s predvidenim ukrepom (elektronsko sporočilo z dne 15. 12. 2023).

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno

gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrti odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2). Citirana uredba določa vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, in vrste posegov v okolje, za katere je presoja vplivov na okolje obvezna, če se zanje v predhodnem postopku ugotovi, da bi lahko imeli pomembne vplive na okolje.

V skladu s točko A Kmetijstvo, gozdarstvo, ribogojstvo, A.II.2 Priloge 1 citirane uredbe je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za vodnogospodarske projekte za kmetijstvo, vključno z namakalnimi in osuševalnimi⁵ projekti, če znaša površina projekta 50 ha ali več.

V opombi 5 Priloge 1 citirane uredbe je navedeno: Po predpisih, ki urejajo kmetijska zemljišča.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da je predmet nameravanega posega vzpostavitev namakalnega sistema Sorško polje 1. faza, ki obsega površino 97,79 ha, zato je za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek v skladu s točko A.II.2 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilka nameravanega posega posredovala popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom št. 35431-31/2023-2550-6 z dne 9. 5. 2023 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 16. 5. 2023 do 14. 6. 2023.

V tem času na ministrstvo ni bilo posredovanih nobenih pripomb, prav tako v tem času ni prejelo nobenih zahtev za vstop v postopek izvedbe predhodnega postopka.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Lokacija nameravanega posega

Območje nameravanega posega se nahaja na Sorškem polju v Mestni občini Kranj. Bližnjo in širšo okolico predstavljajo kmetijske površine, namenjene intenzivni kmetijski obdelavi. Območje je s treh strani obdano z njivskimi površinami, zahodno od območja nameravanega posega je železniška proga Ljubljana – Kranj – Jesenice in naselje Žabnica.

Obravnavano območje se uvršča v enoto urejanja prostora SP 8, podenota SP 8/8, kjer je z Odlokom o izvedbenem prostorskem načrtu Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 74/14, 91/16, 63/16, 20/17) namenska raba opredeljena kot najboljša kmetijska zemljišča (K1).

Opis nameravanega posega

Nosilka nameravanega posega namerava na kmetijskih površinah Sorškega polja vzpostaviti namakalni sistem, ki bo zagotavljal stabilnejšo in kvalitetnejšo kmetijsko pridelavo, saj so površine zaradi prodno peščene podlage podvržene pogostim sušam. Kmetijske površine, ki so predmet

nameravanega posega, obsegajo 99,79 ha površine. Uvedba namakanja bo omogočila spremembo v strukturi proizvodnega kolobarja, predvsem s povečanjem pridelave vrtnin, krompirja ter z zmanjšanjem pridelave koruze, žit in travinj. Proizvodni kolobar bo prilagojen povpraševanju po posameznih kulturah na tržišču.

Izgradnja načrtovanega namakalnega sistema zajema:

- 3 črpalne vrtine (vodnjake s potopnimi črpalkami),
- črpališča z dovodom elektrike ter spremljajoča oprema (ventili, filtri, merilci tlaka, merilci pretoka, morebitna naprava za fertigacijo, odzračevalnik),
- glavni cevovod za dovod vode od črpališč do namakalnega območja,
- razvodni cevovod za razvod vode po namakalnem območju,
- armatura (hidranti, zasuni, ventili, regulatorji tlaka in pretoka, odzračevalniki) za upravljanje namakalnega sistema.

Odvzem vode bo iz obstoječega bazena podzemne vode, ki se napaja z infiltracijo podtalnice reke Sore. Gladina podzemne vode se nahaja ca 40 m pod koto terena. Debelina omočenega vodonosnega sloja pa je ca. 35 m.

Načrtovane so tri črpalne vrtine (vodnjaki) premera 0,3 m in globine vsaj 76 m, zmogljivosti vsaj 28,8 l/s. Črpališče bo načrtovano tako, da ga bo mogoče koristiti v čim večjem tlačnem in pretočnem razponu. Predvidene se vertikalne vodnjaške potopne črpalke, katerih moč znaša 81 kW, skupna moč bo torej 240 kW. Največja količina črpanja na dan največjih potreb vode bo predvidoma 86 l/s (pri 24-urnem obratovanju). Za položitev namakalnih cevovodov bo na globini od 0,6 m - 0,8 m izkopanih približno 5.400 m vzdolžnih izkopov, s širino dna od 0,4 do 0,8 m, odvisno od premera cevi. Cevovodi in vodnjaki bodo v celoti vkopani (izjema terciarni vodi). Na lokacijah črpalnih vrtnin bodo urejena črpališča z dovodom elektrike in spremljajočo opremo. Za dovod elektrike je predviden NN kablovod od najbližjega možnega priključka.

Primarni in sekundarni namakalni cevovodi so predvideni iz PEHD cevi, različnih premerov, za pritisk 10 bar. Terciarni vodi bodo potekali po površju vzporedno z vrstami posevkov. Za priklop namakalne opreme za namakanje posameznih sektorjev so na cevovodu predvideni namakalni hidranti nameščeni v jaških iz betonskih cevi Φ 80 cm s pločevinastim pokrovom.

Za namakanje vrtnin bodo uporabljeni cevni sistemi z mini razpršilci in kapljični sistem (kapljične linije s kapljači), v manjši meri (do $\frac{1}{4}$ vseh namakalnih površin) bodo za namakanje poljščin uporabljeni tudi bobenski namakalniki s topom ali namakalno rampo.

Po uvedbi namakanja je pričakovana povečana pridelava vrtnin. Lokacije namakalnih parcel se bodo s kolobarjem spreminjale. Sistem bo zasnovan tako, da bo možno namakanje na celotnem območju, vendar v posameznem letu le na 80% skupne površine, 20% površin bo v kolobarju posejano z žiti, ki se predvidoma ne bodo namakala.

Izgradnja cevovoda in vodnjakov za potrebe namakanja bo v večji meri potekala po kmetijskih površinah oz. po obstoječih poljskih poteh. Transport materiala bo organiziran po obstoječi cestni infrastrukturi, nove transportne poti niso načrtovane. Predviden čas izvedbe je ocenjen na 6 mesecev. Gradbena dela se bodo izvajala v dnevnem obdobju, od ponedeljka do petka med 6. in 18. uro (do 10 ur na dan), ob sobotah med 6. in 16. uro.

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Namakalni sistem je predviden na zemljiščih, na katerih je že uvedena intenzivna kmetijska obdelava. Na območju načrtovanega namakalnega sistema ni površinskih voda. Najbližji vodotok Žabnica je od območja namakanja oddaljen več kot 100 m. Območje ni poplavno ali erozijsko ogroženo, verjetnost pojavljanja plazov pa je zelo majhna. Predvideno območje nameravanega posega se nahaja na ožjem in širšem vodovarstvenem območju VVO II in VVO III, določeno z

Uredbo o vodovarstvenih območjih za občini Škofja Loka in Gorenja vas – Poljane (Uradni list RS, št. 164/20). Najbližje vodno zajetje je od območja nameravanega posega oddaljeno več kot 1,5 km. Širše predmetno območje pripada vodnemu telesu Savska kotlina in Ljubljansko Barje (VTPodV 1001). Lokacija nameravanega posega se nahaja izven območij, zavarovanih po predpisih o varstvu narave. Najbližje območje Natura 2000 POO Gozd Kranj – Škofja Loka (SI3000100) in ekološko pomembno območje Škofjeloško hribovje (ID 24600) je od območja namakanja oddaljeno več kot 1200 m. Načrtovane ureditve se nahajajo na območju kulturne dediščine Srednje Bitnje – Kulturna krajina Bitnje (EŠD 683), ki je prepoznano kot izjemna krajina.

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju: ZUP), med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj;
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Ministrstvo je dne 21. 6. 2023 prejelo mnenje Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektor območja zgornje Save, Ulica Mirka Vadnova 5, 4000 Kranj (v nadaljevanju: DRSV), št. 35019-32/2023-2 z dne 20. 6. 2023, iz katerega izhaja, da je DRSV v predmetni zadevi na podlagi idejne zasnove za pridobitev projektnih in drugih pogojev že izdal projektne pogoje. Ob izpolnjevanju podanih projektnih pogojev, ki so navedeni v prejetem mnenju, je nameravani poseg v delu, ki se nanaša na njihovo pristojnost, sprejemljiv.

Po pregledu projektnih pogojev, navedenih v mnenju DRSV št. 35019-32/2023-2 z dne 20. 6. 2023, je ministrstvo ugotovilo, da se ti delno nanašajo na izpolnjevanje zahtev, določenih v Uredbi o vodovarstvenih območjih za občini Škofja Loka in Gorenja vas – Poljane. Citirana uredba v tretjem odstavku 10. člena določa, da so na ožjih in širših vodovarstvenih območjih dovoljene novogradnje gradbenih inženirskih objektov, ki so razvrščeni med sisteme za namakanje in osuševanje, akvadukti (podrazred 21530) in namakanje ne glede na tip namakalne opreme, in se izda vodno soglasje oziroma pozitivno mnenje, če so izpolnjene zahteve iz 1., 3., 4., 5., 6., 7. in 8. točke prejšnjega člena. Izpolnjevanje zahtev iz citirane uredbe je predmet drugega upravnega postopka, t.j. izdaje vodnega soglasja oziroma mnenja, zato jih ministrstvo v predhodnem postopku ni preverjalo. Ministrstvo je prav tako ugotovilo, da so bili projektni pogoji, navedeni v citiranem mnenju DRSV in so okoljevarstvene narave, vključeni v dokumentacijo. Zaradi lege območja nameravanega posega na ranljivem območju (vodovarstveno območje) so bile te zahteve vključene v točko I./1 izreka te odločbe.

Dne 12. 7. 2023 je ministrstvo prejelo mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MKGP) št. 3313-1345/2023/3 z dne 12. 7. 2023. Iz mnenja MKGP izhaja, da bo imela izgradnja namakalnega sistema izrazito pozitiven vpliv na kmetijska zemljišča, saj se bo z uvedbo namakalnega sistema omogočala optimalna pridelava hrane ter stabilna pridelava tudi v sušnih delih leta. MKGP meni, da je uvedba in kasnejša izgradnja namakalnih sistemov nujno potrebna za zagotavljanje stabilne pridelave in zmanjševanje posledic podnebnih sprememb.

Ministrstvo je dne 27. 7. 2023 prejelo mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj (v nadaljevanju: ZVKDS), št. 35101-0408/2022-6 z dne 14. 7. 2023. ZVKDS v mnenju ugotavlja, da so v dokumentu Predhodna presoja vplivov načrtovane izvedbe namakalnega sistema Sorško polje - 1. faza (št. 4253/22, januar 2023, izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o.) nekateri podatki v nasprotju z enim od izdanih kulturnovarstvenih pogojev, in sicer, da je na območju izjemne krajine možna le uvedba kapljičnega namakalnega sistema oz. škropilnih sistemov, ki bodo odstranljivi in prenosljivi (na namakalnih površinah prisotni le v času namakanja). ZVKDS nadalje ugotavlja, da pa so bili kulturnovarstveni pogoji v nadaljevanju citiranega dokumenta ustrezno povzeti. V primeru izločitve neustrezne navedbe iz zgoraj navedene dokumentacije se po mnenju ZVKDS zaradi izvedbe nameravanega posega ne pričakuje verjetnih pomembnih vplivov na območje, varovano po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, zato zanj ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

ZVKDS v mnenju še opozarja na možnost vpliva nameravanega posega na prepoznavno podobo kulturne krajine, v kolikor bi se zaradi tehnologije namakanja začelo na kmetijskih površinah uvajati sisteme gojenja vrtnin v rastlinjaki.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega

Emisije snovi v zrak

Zaradi zemeljskih in gradbenih del se bodo v času gradnje kot posledica uporabe gradbene mehanizacije in transportnih sredstev na območju in v okolici gradbišča nastajale emisije onesnaževal ter toplogrednih plinov. Povečana onesnaženost zraka s prašnimi delci bo omejena neposredno na okolico gradbišča in gradbiščnih poti. Emisije snovi v zrak zaradi transporta bodo glede na predvideni obseg (v povprečju 1-2 tovorna vozila na dan) zanemarljive. Vsi gradbeni stroji in ostale delovne naprave bodo tehnično brezhibne in izdelane v skladu z normami kakovosti glede emisij snovi v zrak zaradi gradbenih strojev. Enako velja za tovorna vozila, ki bodo uporabljena za dovoz ali odvoz gradbenih in drugih materialov z gradbišča. Glede na to, da gre za gradnjo, ki se izvaja po utečenih gradbenih postopkih in poteka relativno hitro in je časovno omejena, ocenjujemo, da bo vpliv emisij onesnaževal v zrak med gradnjo majhen. V času obratovanja emisij snovi v zrak ne bo.

Nastajanje odpadkov

Pri gradnji nameravanega posega bodo nastali gradbeni odpadki (zemeljski izkop) ter manjše količine odpadne embalaže ter mešanih komunalnih odpadkov. Vsi odpadki se bodo do odvoza na gradbišču zbirali ločeno oziroma bodo z direktnim nakladanjem preko pooblaščenih zbiralcev predani pooblaščenemu prevzemniku odpadkov. Zemeljski izkop se bo v celoti porabil na gradbišču za zasip cevovodov in vodnjakov. Nevarni odpadki predvidoma ne bodo nastali. Vzdrževanje in servisiranje gradbene mehanizacije se na gradbišču ne bo izvajalo, pač pa v delavnicah, namenjenih za popravilo vozil oz. delovnih strojev. Ob ravnanju z odpadki v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22 in 113/23) in Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) bo vpliv nameravanega posega na nastajanje odpadkov in s tem povezane obremenitve okolja v času gradnje manj pomemben. V času obratovanja ni predvideno nastajanje odpadkov. Vpliva ne bo.

Hrup

V času gradnje bo nastajal hrup predvsem zaradi obratovanja gradbene mehanizacije. Pri izbiri tipa gradbene mehanizacije se bo upoštevala skladnost z emisijskimi normami za hrup gradbenih strojev in zahtevami določenimi v Pravilniku o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1). Vsi gradbeni stroji, tovorna vozila in ostale delovne naprave bodo tehnično brezhibne. Gradbišče bo obratovalo v dnevnem času od ponedeljka do petka med 6. do 18. uro ter ob sobotah med 6. in 16. uro. Gradbena dela ne bodo predstavljajo impulzivne vire hrupa. Vpliv bo kratkotrajen in omejen na čas gradnje (6

mesecev) ter obratovalni čas gradbišča. Glede na navedeno in predviden obseg del ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv hrupa v času gradnje majhen.

Namakanje kmetijskih zemljišč poteka na praktično neslišen način, saj so cevi vkopane v zemljo. Glavne izvore hrupa med obratovanjem črpalnišča predstavljajo pogonski motorji vodnjaških črpalk, ki so v za to posebej izgrajenem protihrupno izoliranem črpalnišču (vodnjaku), postavljenem stran od naselij. Najbližji stanovanjski objekt je od črpalnišča oddaljen več kot 300 m v kraju Žabnica. Na podlagi navedenih ugotovitev ministrstvo ocenjuje obremenitve okolja s hrupom v času obratovanja kot nepomembne.

Elektromagnetno sevanje

Z nameravanim posegom niso predvideni viri elektromagnetnega sevanja. Tovrstnih vplivov ne bo.

Sevanje svetlobe v okolico

Gradnja obravnavanega posega ne bo predstavljala vira sevanja svetlobe v okolico, saj se bodo vsa dela vršila v dnevnem času. Obratovanje namakalnega sistema ne bo predstavljalo vira sevanja svetlobe v okolico.

Vonjave

Predvideni objekti ne bodo vir vonjav ne v času gradnje, kot tudi ne v času obratovanja. Vpliva ne bo.

Vibracije

Manjše vibracije v času gradnje bodo nastajale kot posledica izvajanja nekaterih gradbenih del (npr. izkopi), vendar ta ne bodo predstavljala pomembnega vira vibracij, ki bi lahko imel vpliv na premoženje ljudi. Lokacije vodnjakov, katerih izkop bi lahko predstavljal vir vibracij, so od najbližjih objektov oddaljene več kot 300 m. Vpliv bo kratkotrajen, začasen, reverzibilen in zaznaven predvsem neposredno na gradbišču (ob posameznem delovnem stroju). Glede na značilnosti predvidenih gradbenih del bodo vibracije nepomembne za obremenitev okolja in premoženje ljudi. Obratovanje namakalnega sistema ne vključuje objektov ali naprav, ki bi predstavljali pomemben vir vibracij.

Sprememba rabe tal in vegetacije

Trase cevovodov namakalnega sistema so načrtovane ob obstoječih poljskih poteh in na kmetijskih zemljiščih. Pri gradnji namakalnega sistema bo začasno prišlo do spremembe rabe tal, vendar bo vpliv lokalno omejen na območje gradnje. Odstranjevanje lesne vegetacije ni načrtovano. Po končani gradnji se predvideva vzpostavitev obstoječega stanja, zato do spremembe rabe tal in vegetacije ne bo prišlo.

Raba vode

Za potrebe gradnje se bo uporabljala voda. Glede na predviden obseg del in zasnovano nameravanega posega, se ocenjuje, da bodo količine zanemarljive. Za potrebe delovanja namakalnega sistema se bo uporabljala podtalnica, ki se bo črpala na načrtovanih treh črpalniščih. Največji skupni letni odvzem vode bo 188.900 m³/leto oz. 6 l/s, povprečni dolgoletni pa 50.800 m³/leto oz. 1,6 l/s. Sedanji skupni letni odvzem (0,07 l/s) ter predvideni največji skupni odvzem s predvidenimi namakalnimi vodnjaki (6 l/s), predstavljata le 6,3 % obnovljivih zalog. To velja tudi za skupni odvzem z že obstoječimi vodnimi pravicami. Zaradi tega s predvidenim odvzedom razpoložljive zaloge niso ogrožene. Ministrstvo ugotavlja, da je količinsko stanje podzemnega vodnega telesa VTPodV 1001 Savska kotlina in Ljubljansko Barje ocenjeno kot dobro (vir: Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji, Osnove za NUV 2022–2027, marec 2021, Agencija Republike Slovenije za okolje). Nosilka nameravanega posega je s strani DRSV pridobila vodno soglasje za izvedbo treh raziskovalnih vrtin do globine 90 m za rabo vode za namakanje kmetijskih zemljišč, št. 35508-997/2023-2 z dne 31. 7. 2023, morala pa bo pridobiti še vodno dovoljenje za rabo vode za namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin. Po oceni ministrstva vpliv v povezavi z rabo vode ne bo pomemben.

Tveganje nastanka okoljskih nesreč

Nameravani poseg ni poseg, katerega izgradnja in obratovanje bi predstavljala tovrstno tveganje za okolje. Za preprečitev potencialnega onesnaženja tal in podzemnih voda se morajo upoštevati pogoji iz točke I./1. izreka te odločbe, ki so podrobneje obrazloženi v poglavju Varstvo tal in podzemnih voda v nadaljevanju obrazložitve odločbe.

Tveganje za zdravje ljudi

Nameravani poseg v času gradnje in obratovanja ne bo povzročil povečanega tveganja za zdravje ljudi (kot posledice povečanih emisij snovi v zrak, tla in vode, povečanih emisij hrupa, svetlobe in tveganja zaradi nesreč).

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi

V neposredni bližini ni drugih namakalnih sistemov, zato se kumulativnih vplivov z drugimi posegi ne pričakuje.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ter da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, v kolikor se bodo upoštevali v nadaljevanju navedeni ukrepi, predvideni za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, ki so tudi sestavni del vloge nosilke nameravanega posega.

Ukrepi za zmanjšanje ali preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov na okolje

Ministrstvo je v točki I. izreka te odločbe določilo naslednje ukrepe za zmanjšanje ali preprečitev pomembnih vplivov na okolje:

Varstvo tal in podzemnih voda

Širše območje nameravanega posega se nahaja nad vodnim telesom SIVTPODV 1001 Savska kotlina in Ljubljansko Barje. Za obstoječe stanje podzemne vode je značilna predvsem izrazito visoka vsebnost nitratov. Pomemben potencialen vir onesnaževanja z nitrati in pesticidi je tudi kmetijska dejavnost. Obremenjenost vodnega vira z nitrati se zmanjšuje, kljub temu so koncentracije v osrednjem delu, kjer je predviden nameravani poseg, še vedno nad standardom kakovosti za podzemne vode (50 mg/l).

Nameravani poseg je načrtovan na vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Savska kotlina in Ljubljansko barje, ki sodi v tretji in drugi varstveni režim. Najbližje vodno zajetje je od območja posega oddaljeno več kot 1,5 km. Zajetje Sorško polje je rezervno zajetje in obratuje zelo redko.

Zaradi lege na vodovarstvenem območju je bila za nameravani poseg izdelana Analiza tveganja in načrt zaščitnih ukrepov za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo Javnega namakalnega sistema Sorško polje (št. nar. 044918, marec 2022, izdelal Geološki zavod Slovenije, v nadaljevanju: Analiza tveganja) in je bila povzeta v dokumentu Predhodna presoja vplivov načrtovane izvedbe namakalnega sistema Sorško polje - 1. faza. Iz Analize tveganja izhaja, da največjo nevarnost za onesnaženje podzemne vode predstavljajo nesreče (npr. nepredviden izliv olja in goriva iz gradbene mehanizacije ali delovnih ter prevoznih strojev), še posebej v fazi izvedbe gradbenih del z izkopi, ko je vodonosnik zaradi odstranjenih vrhnjih plasti tal še posebej ranljiv. V najslabšem možnem scenariju, to je ob razlitju 200 kg goriva iz delovnega stroja, bi bila dopustna občutljivost na črpališču več kot 3x presežena. Vodni vir bi bil močno obremenjen v času od dveh do petih let. V izogib tveganju je najpomembneje, da so stroji in transportna sredstva brezhibna in redno servisirana in, da ni nikakršnih sledov ali znakov puščanja goriva, maziva ali hidravličnega olja. Pri izvedbi vrtnih del je pomembno, da se upoštevajo varnostni ukrepi, navedeni v točki I./1. izreka odločbe. Vrtalci morajo paziti, da nobeno orodje ali oprema, ki se

spušča v vrtino, ni zamaščena. Mazanje spojev vrtalnega pribora mora biti pazljivo izvedeno samo v notranjih delih spojev in ne sme biti sledov maziva na zunanjih delih pribora, ki se spušča v vrtino. Upravljalca zajetja in nadzor (opravi ga vodja nadzora, ki je določen pred pričetkom gradnje) določita način spremljave zajetja med izvajanjem vrtalnih del. Pri tem je še posebej pomembno določiti nadzor glede morebitne kalnosti, njene mejne vrednosti in ukrepe v primeru pojava kalnosti zaradi naravnih razmer ali morebitnega nepričakovanega vpliva vrtnja. Za primer preprečitve tveganja razlitja nafte in naftnih derivatov ali drugih nevarnih snovi v tla ali vodo, mora biti gradbišče organizirano tako, da bo v primeru nesreče možno hitro in učinkovito ukrepanje. Za zmanjšanje možnosti onesnaženja tal in podzemnih voda so v vlogi navedeni varstveni ukrepi, ki jih je ministrstvo zaradi lege na vodovarstvenem območju določilo kot dodatne ukrepe v točki I./1. izreka te odločbe. Ministrstvo ocenjuje, da bo pri normalnih pogojih gradnje, pri ustrezni organizaciji gradbišča in ob upoštevanju ukrepov, določenih v točki I./1. izreka te odločbe, vpliv gradnje nameravanega posega na emisije snovi v tla in vode manj pomemben.

Nameravani poseg sam po sebi v času obratovanja ne bo vir emisij v tla in podzemno vodo. So pa na obstoječih kmetijskih površinah možne emisije v tla in podzemne vode zaradi gnojenja in uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Na zemljiščih se v obstoječem stanju že izvaja kmetijska dejavnost. Uredba o vodovarstvenih območjih za občini Škofja Loka in Gorenja vas – Poljane v 27. in 30. členu določa pogoje za gnojenje in uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Ob smotni uporabi gnojil in fitofarmaceutskih sredstev skladno z zahtevami Uredbe o vodovarstvenih območjih za občini Škofja Loka in Gorenja vas – Poljane bo (posredni) vpliv namakalnega sistema na tla in podzemne vode manj pomemben.

Varstvo kulturne dediščine in krajine, vidna izpostavljenost

Predmetno območje se nahaja na območju registrirane kulturne dediščine Srednje Bitnje – Kulturna krajina Bitnje (EŠD 683), ki je opredeljena kot izjemna krajina. Gre za reliktni ostanek freizinške kolonizacije. Od stegnjenih domačij, postavljenih prečno na komunikacijo teče v polje trakasta parcelacija s sadovnjaki, večinoma stegnjenimi kozolci, sakralnimi objekti in posameznimi drevesi.

Med gradnjo bo zaradi del in prisotnosti strojev nekoliko spremenjena (degradirana) podoba obravnavanega območja, ki bo opazna le iz bližnje okolice. Vpliv bo začasen. Po končani gradnji je predvidena vzpostavitev obstoječega stanja.

Zaradi izvedbe nameravanega posega se lahko pričakuje kvantitativno in kvalitativno spremembo sestave kultur ter s tem tudi minimalne krajinske podobe. Namakalni sistem bo v večini vkopan, vidni bodo le škropilni sistemi, ki pa bodo odstranljivi in prenosljivi. Za zmanjšanje vplivov na kulturno dediščino so poleg tega predvideni ukrepi, ki se nanašajo na ohranitev kozolcev in posameznih dreves, in sicer se bodo pred začetkom gradbenih del kozolci in drevesa fizično zavarovali z gradbenimi panoji, skladno s standardom SIST DIN 18 920: 2019.

Ministrstvo je v predhodnem postopku prejelo mnenje ZVKDS št. 35101-0408/2022-6 z dne 14. 7. 2023, iz katerega izhaja, da so bili upoštevani vsi njihovi kulturnovarstveni pogoji, razen enega. V kolikor bodo navedbe v dokumentaciji ustrezno popravljene, nameravani poseg po mnenju ZVKDS ne bo imel verjetnih pomembnih vplivov na kulturno dediščino. ZVKDS je poleg tega v mnenju opozoril na možnost vpliva nameravanega posega na prepoznavno podobo kulturne krajine, če bi se zaradi tehnologije namakanja začelo na kmetijskih površinah uvajati gojenje vrtnin v rastlinjakih.

Nosilka nameravanega posega se je do mnenja ZVKDS opredelila, in sicer je po predhodnih usklajevanjih z ZVKDS dopolnila dokumentacijo. Po ponovnem pozivanju ministrstva je ZVKDS na dopolnjeno dokumentacijo podala predlog, da se dopolni omilitveni ukrep, ki se nanaša na število bobenskih namakalnikov. Kot izhaja iz zadnje dopolnitve, je nosilka nameravanega posega predlog ZVKDS vključila v dokumentacijo. Ministrstvo tako ugotavlja, da je za omilitve vplivov na območje kulturne dediščine predviden dodatni ukrep, ki je določen v alineji 6 točke I./2. izreka te odločbe (in je bil potrjen s strani ZVKDS). Kot izhaja iz elektronskega sporočila z dne 4. 12. 2023 ter iz zadnje dopolnitve vloge, se na območju nameravanega posega ne načrtuje gojenja vrtnin v rastlinjakih, kar je ministrstvo določilo kot dodaten ukrep v sedmi alineji točke I./2. izreka te odločbe in s tem sledilo mnenju ZVKDS.

Na podlagi navedenega ter ob doslednem upoštevanju kulturnovarstvenih pogojev, določenih v točki I./2 izreka te odločbe, ministrstvo ocenjuje, da nameravani poseg ne bo imel bistvenih negativnih vplivov na kulturno dediščino oziroma na vidno podobo kulturne krajine.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka te odločbe.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:

Klementina Zalokar
višja svetovalka

dr. Tanja Pucelj Vidović
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilke nameravanega posega: Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19 c, 2000 Maribor (za: Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj) – osebno elektronsko (cujes@vgb.si).

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in energijo, Inšpekcija za okolje in energijo, Dunajska cesta 56, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsoe@gov.si);
- Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj – po elektronski pošti (mok@kranj.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Sektor območja zgornje Save, Ulica Mirka Vadnova 5, 4000 Kranj – po elektronski pošti (gp.drsv-kr@gov.si);
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si);
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj – po elektronski pošti (tajnistvo.kr@zvkd.si).